

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2016

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ



Φεβρουάριος 2017

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2016

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) είναι υπεύθυνο για την προστασία και την αιεφόρο και ορθολογική ανάπτυξη και διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και Εθνική Νομοθεσία και στα πλαίσια της εκάστοτε κυβερνητικής υδατικής πολιτικής. Οι στρατηγικοί στόχοι που καλείται να εκπληρώσει καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δράσεων, με βασικούς άξονες: τη διασφάλιση της πληρέστερης δυνατής κάλυψης των αναγκών σε νερό για όλες τις χρήσεις, την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των υδάτινων πόρων και τη διασφάλιση της ποιότητας και προστασίας των υδάτινων πόρων και του περιβάλλοντος.

Γενικά, οι αρμοδιότητες και ευθύνες του Τμήματος, συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Μελέτη, σχεδιασμός, εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση υδατικών έργων, όπως φράγματα, λιμνοδεξαμενές, έργα μεταφοράς νερού, αρδευτικά και υδρευτικά δίκτυα, διυλιστήρια νερού, αποχετευτικά έργα και μονάδες επεξεργασίας λυμάτων.
2. Εξασφάλιση των αναγκαίων ποσοτήτων αφαλατωμένου νερού, μέσω σχετικών συμβάσεων / συμφωνιών.
3. Διαχείριση και παροχή νερού ύδρευσης και άρδευσης για τις διάφορες χρήσεις.
4. Παρακολούθηση της υδατικής κατάστασης και του υδατικού ισοζυγίου και ετοιμασία και εφαρμογή σεναρίων / σχεδίων για αντιμετώπιση των επιπτώσεων κατάστασης ξηρασίας.
5. Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων/δράσεων για προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών σωμάτων και για παρακολούθηση και αξιολόγηση της ποιοτικής και της ποσοτικής κατάστασης των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων.
6. Συλλογή, επεξεργασία, αξιολόγηση, ταξινόμηση και αρχειοθέτηση υδρολογικών, υδρογεωλογικών, γεωτεχνικών και άλλων στοιχείων, για τη μελέτη, τη συντήρηση και την ασφάλεια των αναπτυξιακών έργων και την προστασία και διαχείριση των υδάτων.
7. Διαχείριση κινδύνων πλημμύρας.
8. Καλλιέργεια υδατικής συνείδησης με στόχο την εξοικονόμηση νερού.
9. Διαχείριση στερεών αποβλήτων (Ανάθεση στο ΤΑΥ από το 2016).

Το ημίξηρο κλίμα και η κλιματική αλλαγή με τη μείωση της βροχόπτωσης στην περιοχή της Κύπρου, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη των τελευταίων δεκαετιών, την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και την αύξηση του μόνιμου πληθυσμού και του τουρισμού, έχουν σαν αποτέλεσμα η χώρα να ταλαιπωρείται με μόνιμη λειψυδρία, με τους περιορισμένους φυσικούς υδατικούς πόρους να αδυνατούν να ανταποκριθούν στις αυξανόμενες ανάγκες. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, το ΤΑΥ ενεργεί για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας και την εξασφάλιση επαρκών ποσοτήτων νερού κατάλληλης ποιότητας για τις ανάγκες των διαφόρων χρήσεων. Παράλληλα εφαρμόζει μέτρα για την ενίσχυση της αποδοτικής χρήσης του νερού, την ορθολογική διαχείριση των υδάτων και την προστασία των υδατικών πόρων και του υδάτινου περιβάλλοντος.

Εκτός από την λειτουργία των μεγάλων υδατικών έργων για αποθήκευση και αξιοποίηση των επιφανειακών απορροών, η ενίσχυση του υδατικού ισοζυγίου με νερό που προέρχεται από μη συμβατικές πηγές νερού είναι πλέον μόνιμη ανάγκη, ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια για τις ανάγκες σε νερό. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται χρήση αφαλατωμένου νερού ώστε να διασφαλίζεται η ικανοποίηση των αναγκών σε πόσιμο νερό και επίσης προωθείται δυναμικά η ενίσχυση της χρήσης του ανακυκλωμένου νερού για σκοπούς άρδευσης, το οποίο αποτελεί αξιόπιστη και σταθερή πηγή νερού, με σημαντικά οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη.

Το 2016 αποτελεί ακόμη ένα ορόσημο για το ΤΑΥ καθώς οι ευθύνες και αρμοδιότητες του διευρύνονται σε ένα καινούργιο τομέα, τον τομέα της Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Στα πλαίσια της μεταφοράς αρμοδιοτήτων από τον Υπουργό Εσωτερικών στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, βάσει του Νόμου Ν3/2016, και κατόπιν Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ανατέθηκε στο ΤΑΥ ο ρόλος του Τεχνικού Συμβούλου των επαρχιακών Συμβουλίων Εκμετάλλευσης των Χώρων Διάθεσης Στερεών Αποβλήτων. Το ΤΑΥ θα προωθήσει την υλοποίηση όλων των νέων κατασκευαστικών έργων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων που αναφέρονται στην Εθνική «Στρατηγική Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015-2021».

ΥΔΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η υδατική κατάσταση κατά το 2016 ήταν κακή σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο, λόγω της χαμηλής βροχόπτωσης η οποία, για το υδρολογικό έτος Οκτώβρης 2015 - Σεπτέμβρης 2016, ήταν μόνο 309 χιλ. ή 61% της κανονικής. Η εισροή νερού στα φράγματα για την ίδια περίοδο ήταν μόνο 17.9 εκατομμύρια κυβικά μέτρα (ΕΚΜ) ενώ για το ημερολογιακό έτος Ιανουάριος 2016–Δεκέμβριος 2016, ήταν 23.2 ΕΚΜ, ποσότητα πολύ χαμηλή σε σχέση με την μέση εισροή. Τα μέγιστα αποθέματα νερού στα φράγματα έφθασαν τα 111.8 ΕΚΜ ή 38.4% της πληρότητας τους στις 22 Μαρτίου 2016, ποσότητα αρκετά καλή σε σχέση με την εισροή και η οποία οφείλεται στην καλή υδρολογική κατάσταση των ετών 2012, 2013 και 2015, η οποία βοήθησε στη διατήρηση σημαντικών αποθεμάτων στα φράγματα.

Επακόλουθο της χαμηλής εισροής στα φράγματα, ήταν η μειωμένη παροχή νερού για άρδευση στις αρδευτικές περιοχές των Κυβερνητικών Υδατικών Έργων και ιδιαίτερα στις περιοχές του Ενιαίου Σχεδίου του Νοτίου Αγωγού. Η κατανομή των υδατικών αποθεμάτων για το 2016 ετοιμάστηκε από το ΤΑΥ και το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς και τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαχείρισης Υδάτων, με βάση τους πιο κάτω άξονες:

- (α) Τη διασφάλιση της απρόσκοπτης παροχής πόσιμου νερού ανεξάρτητα από τις καιρικές συνθήκες,
- (β) τη χρήση των μονάδων αφαλάτωσης ανάλογα με τα αποθέματα νερού, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η διατήρηση αποθεμάτων ασφαλείας για το επόμενο τουλάχιστον έτος και
- (γ) την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών, ανάλογα με τα αποθέματα στα φράγματα στο τέλος της βροχερής περιόδου (Απρίλιος).

Το 2016 παραχωρήθηκαν συνολικά 61.1 ΕΚΜ νερού για άρδευση. Τα 42.6 ΕΚΜ προήλθαν από τα φράγματα, τα 11.8 ΕΚΜ από το ανακυκλωμένο νερό και τα 6.7 ΕΚΜ από γεωτρήσεις. Οι ποσότητες νερού που έχουν παραχωρηθεί από τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα το 2016 για ύδρευση και άρδευση, παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα που συνοδεύει την Έκθεση αυτή.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΞΗΡΑΣΙΑΣ

Στα πλαίσια εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης Ξηρασίας, έγινε επεξεργασία και ανάλυση των σχετικών πληροφοριών και υπολογισμός/ερμηνεία των δεικτών ξηρασίας (δείκτες απορροής υγρής περιόδου, απορροής υδρολογικού έτους, μηνιαίας δίαιτας ποταμών, αποθεμάτων στα φράγματα και παρακολούθησης υπογείων σωμάτων). Στόχος είναι η έγκαιρη διάγνωση και ποσοτικοποίηση του φαινομένου καθώς και η ενεργοποίηση μέτρων για αποτελεσματική διαχείριση και περιορισμό των επιπτώσεων. Για ενημέρωση των ενδιαφερομένων αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ ειδική ενότητα για τους δείκτες ξηρασίας και τη σημασία τους.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ

Η προστασία και παρακολούθηση της ποσοτικής και ποιοτικής κατάστασης και η προστασία των υδατικών σωμάτων (ποταμοί, ταμιευτήρες νερού, υπόγειοι υδροφορείς, πηγές) υλοποιείται στα πλαίσια εφαρμογής των σχετικών εθνικών προγραμμάτων καθώς και των προγραμμάτων εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας – Πλαίσιο περί Υδάτων (2000/60/ΕΚ). Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίζονται και εμπλουτίζονται συνεχώς οι δράσεις που αφορούν τη συλλογή και επεξεργασία υδρολογικών και υδρογεωλογικών στοιχείων για τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα και τα υδατικά σώματα, την ενασχόληση με υδρολογικά θέματα που σχετίζονται με τον προγραμματισμό και την εκτέλεση υδατικών έργων, τα θέματα διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας για την πρόληψη και προστασία από πλημμύρες, τον έλεγχο της άντλησης και χρήσης υπόγειου νερού, την παρακολούθηση και αξιολόγηση της ποιότητας και ποσότητας των νερών και την παροχή συμβουλών σε θέματα χρήσης νερού.

Μετά από έλεγχο για διασφάλιση της ποιότητας και αξιοπιστίας τους, τα αποτελέσματα των προγραμμάτων παρακολούθησης υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω των συστημάτων Eionet και WISE της Ε.Ε.

Υπόγεια Υδατικά Σώματα

Κατά το 2016, στα πλαίσια της εφαρμογής των προγραμμάτων παρακολούθησης σχετικά με την ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των υπόγειων υδάτων:

- συνεχίστηκαν οι μετρήσεις της στάθμης των υπόγειων υδάτων από πέραν των 1000 γεωτρήσεων-παρατηρητηρίων, δύο μέχρι έξι φορές το χρόνο. Σε αριθμό γεωτρήσεων η παρακολούθηση γίνεται σε συνεχή βάση με αυτόματους καταγραφείς δεδομένων.
- συνεχίστηκε η αξιολόγηση, αναθεώρηση και ανασύσταση των δικτύων παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένης της ένταξης νέων γεωτρήσεων σε αυτά, καθώς και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων παρακολούθησης,
- ολοκληρώθηκε η μελέτη αξιολόγησης της χημικής κατάστασης των υπόγειων υδάτων για την περίοδο μέχρι και το 2015, και εκδόθηκε σχετική έκθεση («Έκθεση Αξιολόγησης της Χημικής Κατάστασης των Υπόγειων Υδάτων της Κύπρου για το έτος 2015»), και
- ολοκληρώθηκε η μελέτη αξιολόγησης της ποσοτικής κατάστασης των συστημάτων υπόγειου ύδατος για την περίοδο μέχρι και το 2015.

Στα πλαίσια εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του ΤΑΥ, όπως πηγάζουν από τους όρους στις άδειες απόρριψης του ανακυκλωμένου νερού:

- α) συνεχίστηκαν τα προγράμματα παρακολούθησης των υπόγειων υδάτων σε τρεις περιοχές που προγραμματίζεται να αρδεύονται ή αρδεύονται με ανακυκλωμένο νερό τριτοβάθμιας επεξεργασίας (περιοχές δυτικά της Λεμεσού, Ποταμιάς-Γιγίου Σωζόμενου και Παραλιμνίου - Αγίας Νάπας),
- β) συνεχίστηκαν τα προγράμματα παρακολούθησης για περιβαλλοντικές επιπτώσεις στους υδροφορείς Ακρωτηρίου και Έζουσας, οι οποίοι εμπλουτίζονται με ανακυκλωμένο νερό.

Όσον αφορά τις Ζώνες Προστασίας των φραγμάτων ύδρευσης, αξιολογήθηκαν αιτήσεις για την κατασκευή ενοποιημένων αναπτύξεων μεγάλων και σύνθετων χρήσεων, για την τροποποίηση / κατάργηση Ζωνών Προστασίας φραγμάτων και για εγγραφή δρόμου εντός της Ζώνης Προστασίας του φράγματος Γερμασόγειας. Ετοιμάστηκαν σχετικές εκθέσεις με σχόλια και με όρους / μέτρα που πρέπει να ληφθούν για προστασία του πόσιμου νερού.

Ετοιμάστηκαν θεματικοί χάρτες (σε GIS) που αφορούν εργασίες του ΤΑΥ και άλλων τμημάτων, οργανισμών και συμβούλων-μελετητών. Π.χ. χαρτών χωροθέτησης υδατικών έργων, δικτύων και σταθμών παρακολούθησης επιφανειακών και υπογείων νερών και υπόγειων και επιφανειακών υδατικών σωμάτων. Επίσης, ετοιμάστηκαν ψηφιακοί ιστοπιεζομετρικοί χάρτες (στάθμες υπόγειου νερού) των παράκτιων υδροφορέων Παραμαλιού (για Απρίλιο 2016), Κοκκινοχωριών (για Ιούνιο 2016), Αυδήμου (για Απρίλιο 2016) και Ακρωτηρίου (για Φεβρουάριο-Μάρτιο 2015 και Φεβρουάριο-Μάρτιο 2016). Οι χάρτες αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ, για ενημέρωση των ενδιαφερομένων, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την κατάσταση των υδροφορέων σχετικά με την υφαλμύριση και τη θαλάσσια διείσδυση, αποτέλεσμα της υπεράντλησης.

Επίσης εξετάστηκαν και αξιολογήθηκαν 18 υδρολογικές και υδραυλικές μελέτες και μελέτες πλημμυρών, στα πλαίσια της διαδικασίας για αδειοδότηση έργων υποδομής, από τα αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες (πολεοδομικές άδειες, άδειες οικοδομής κ.λπ.).

Επιφανειακά Υδατικά Σώματα

Σε ότι αφορά το πρόγραμμα ποσοτικής παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων συνεχίστηκε η συνεχής παρακολούθηση της ροής ποταμών και πηγών, φυσικών λιμνών και ταμειυτήρων.

Το 2016 τέθηκε ξανά σε λειτουργία ο σταθμός στον ποταμό Λιοπετρίου, ανεβάζοντας σε 57 τον αριθμό των υδρομετρικών σταθμών όπου πραγματοποιείται συνεχής παρακολούθηση της ροής ποταμών, Από αυτούς, οι 22 είναι εφοδιασμένοι με ηλεκτρονικούς αισθητήρες και συστήματα τηλεμετρίας και οι υπόλοιποι με μηχανικούς σταθμηγράφους. Εγκαταστάθηκε επίσης καινούργιος υδρομετρικός σταθμός, με σύστημα τηλεμετρίας, στη λίμνη Παραλιμνίου. Στο τέλος του 2016 λειτουργούσαν 23 υδρομετρικοί σταθμοί με σύστημα τηλεμετρίας που επιτρέπει τη συνεχή παρακολούθηση των σταθμών από τα κεντρικά γραφεία του ΤΑΥ.

Στην παρακολούθηση πηγών, προστέθηκαν άλλες επτά πηγές στο δίκτυο παρακολούθησης, ανεβάζοντας σε 82 τις πηγές από τις οποίες καταμετρούνται οι αποδόσεις, με συχνότητα μέτρησης μία φορά το μήνα. Επίσης, έγιναν σποραδικές μετρήσεις και σε άλλες πηγές.

Συνεχίστηκε και το 2016 το εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης της πληρότητας νερού σε μικρούς ταμειυτήρες νερού, για 45 ταμειυτήρες και δεξαμενές στους οποίους πραγματοποιούνται παρατηρήσεις της στάθμης νερού είτε μια φορά το μήνα είτε έξι φορές/χρόνο.

Στα πλαίσια της παρακολούθησης της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων, παρακολουθούνται 70 σημεία σε ποταμούς, στις δύο φυσικές λίμνες Παραλιμνίου και Ορόκλινης, σε 14 ταμειυτήρες, σε 89 γεωτρήσεις και σε 3 πηγές. Επιπρόσθετα, 45 σταθμοί (γεωτρήσεις) που είναι ενταγμένες στα εθνικά δίκτυα παρακολούθησης υπογείων υδάτων. Συνολικά, λήφθηκαν 197 δείγματα νερού από ποταμούς (αριθμός μειωμένος σε σχέση με το 2015 λόγω της ανομβρίας του 2016 αλλά παρόμοιος με αυτόν του άνομβρου 2014) επτά δείγματα από τις δύο φυσικές λίμνες, 65 δείγματα από ταμειυτήρες νερού και 174 δείγματα υπογείου νερού.

Σε ότι αφορά τα βιολογικά ποιοτικά στοιχεία, λήφθηκαν από ποταμούς 56 δείγματα για βενθικά ασπόνδυλα και φυτοβένθος (διάτομα), 72 για υδρόβια μακρόφυτα και πραγματοποιήθηκαν 25 δειγματοληψίες ψαριών. Από ταμειυτήρες νερού λήφθηκαν 45 δείγματα φυτοπλαγκτού με τη χρήση βάρκας. Στα πλαίσια ειδικής σύμβασης για τον προσδιορισμό των συνθηκών αναφοράς στις φυσικές λίμνες λήφθηκαν, από 7 επτά λίμνες, 19 δείγματα φυτοπλαγκτού και 13 δείγματα ζωοπλαγκτού.

Για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού μικρών ταμειυτήρων, πραγματοποιούνται δειγματοληψίες σε 25 ταμειυτήρες, τρεις φορές το χρόνο. Στους δέκα μεγαλύτερους

συνεχίστηκαν οι τακτικές μετρήσεις (δύο φορές/εβδομάδα) της θερμοκρασίας νερού για παρακολούθηση και έγκαιρο εντοπισμό της ανάπτυξης στρωμάτωσης του νερού.

Σχετικά με επικίνδυνες ουσίες, αξιολογήθηκαν οι συγκεντρώσεις φυτοφαρμάκων, εντομοκτόνων, βαρέων μετάλλων και άλλων ουσιών σε 32 σημεία ποταμών και 13 σημεία ταμειυτήρων. Σε έξι επιπλέον σημεία ποταμών παρακολούθηθηκαν βαρέα μέταλλα. Επίσης ανατέθηκε σύμβαση σε ιδιωτικό εργαστήριο για εφαρμογή προνοιών των Ευρωπαϊκών Οδηγιών 2008/105/ΕΚ και 2013/39/ΕΕ σχετικά με πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος για ουσίες προτεραιότητας και ορισμένους άλλους ρύπους. Η σύμβαση περιλαμβάνει την ανάλυση 32 επικίνδυνων ουσιών, οι οποίες για πρώτη φορά εντάσσονται σε τακτικό πρόγραμμα παρακολούθησης στα Κυπριακά εσωτερικά ύδατα, καθώς και την ανάλυση 20 επικίνδυνων ουσιών σε δείγματα ιζημάτων.

Έγινε έλεγχος της ποιότητας του νερού των περίπου 400 γεωτρήσεων και πηγών υδροδότησης κοινοτήτων. Εντοπίστηκαν 29 γεωτρήσεις στις οποίες παρουσιάστηκαν μια ή περισσότερες υπερβάσεις των παραμετρικών τιμών της Οδηγίας 1983/98/ΕΚ για το πόσιμο νερό. Στις περιπτώσεις υπέρβασης μοναδικής πηγής ύδρευσης, οι αρμόδιοι φορείς και οι κοινότητες ειδοποιήθηκαν τηλεφωνικώς εντός 24 ωρών από τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων. Στις άλλες περιπτώσεις υπερβάσεων, οι αρμόδιοι φορείς ειδοποιούνται γραπτώς.

Αδειοδότηση έργων υδροληψίας και υδροληψίας

Κατά το 2016 υποβλήθηκαν 724 αιτήσεις για άδειες έργου υδροληψίας και 1365 αιτήσεις άδειας υδροληψίας διαφόρων τύπων. Επίσης, εξετάστηκαν 46 αιτήσεις, για άσκηση του επαγγέλματος του διατηρητού σε παγκύπρια βάση.

Από τους 122.000 φακέλους που παραλήφθηκαν από τις Επαρχιακές Διοικήσεις κατά την μεταφορά των αρμοδιοτήτων στο ΤΑΥ, όσοι παρουσιάζουν δραστηριότητα (αίτηση για αλλαγή ορίου άντλησης, μεταφορά νερού, νέα γεώτρηση σε τεμάχιο κ.λπ.) καταχωρούνται σε βάση δεδομένων. Μέχρι σήμερα καταχωρήθηκαν 40.000 γεωτρήσεις και 58.000 αιτήσεις διαφόρων τύπων. Λόγω έλλειψης προσωπικού, ο έλεγχος υδρομετρητών γίνεται στοχευμένα για μεγάλες καταναλώσεις. Για το έτος έγινε έλεγχος ένδειξης υδρομετρητών σε 1500 περίπου γεωτρήσεις.

Στάλθηκαν πάνω από 800 προειδοποιητικές επιστολές παγκύπρια, για συμμόρφωση με τους όρους των αδειών έργου υδροληψίας και υδροληψίας. Επίσης λήφθηκαν δικαστικά μέτρα και στάλθηκαν επιστολές για μείωση του ορίου άντλησης και συνεχίστηκε η διερεύνηση καταγγελιών πολιτών για αλόγιστη χρήση νερού από γεωτρήσεις σε κήπους κατοικιών, καθώς και για πιθανή ρύπανση νερού σε ποταμούς και φράγματα.

Σε ότι αφορά τον έλεγχο των εκτροπών νερού από ποταμούς, έγινε μια αρχική παγκύπρια καταγραφή και εντοπίστηκαν πάνω από 340 εκτροπές. Στην επαρχία Λευκωσίας, μετά από επί τόπου επίσκεψη, έχουν καταγραφεί 96 επιπλέον εκτροπές (ενεργές και μη) από δευτερεύοντες ποταμούς με στόχο την διαχείριση τους (αδειοδότηση, παρακολούθηση, κατεδάφιση). Λόγω έλλειψης προσωπικού, δεν συνεχίστηκε η καταγραφή.

Συνεχίστηκε η εκστρατεία σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου για τον εντοπισμό απροστάτευτων λάκκων και πηγαδιών με στόχο το κλείσιμο τους ή την λήψη μέτρων ασφάλειας. Σχετικό ενημερωτικό φυλλάδιο διανέμεται στους πολίτες. Επίσης συνεχίστηκε η εκπροσώπηση του Τμήματος στην Επιτροπή Αξιολόγησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για διάφορα έργα καθώς και στην Επιτροπή Αδειοδότησης Λατομείων.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΘΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Στα πλαίσια εφαρμογής των Περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμων, των περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμων και των περί Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αντιμετώπισης των Κινδύνων Πλημμύρας Νόμων, διεκπεραιώθηκαν οι ακόλουθες εργασίες:

- Αξιολόγηση και σχολιασμός των προτεινόμενων πολεοδομικών σχεδίων ανάπτυξης και εισηγήσεων για τον καθορισμό πολεοδομικών ζωνών προστασίας υδατορεμάτων (Πολεοδομικές ζώνες κοινοτήτων: Πύργου, Ακρούντας, Μονής, Επταγώνιας, Πεντακώμου, και των κοινοτήτων Σολέας και Τοπικά Σχέδια: Ακάμα, Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Αραδίππου και Λάρνακας).
- Έγινε κωδικοποίηση των κριτηρίων της πολιτικής του ΤΑΥ για την αξιολόγηση των αιτήσεων για αναπτύξεις που επηρεάζουν υδατορέματα και παρόχθιες περιοχές. Στόχος η ενημέρωση των πολιτών, η διασφάλιση διαφάνειας και κοινής βάσης αξιολόγησης, καθώς και η γρηγορότερη και αποτελεσματικότερη ανταπόκριση. Στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ έχουν αναρτηθεί οι πληροφορίες για τα κριτήρια της νέας πολιτικής.
- Αξιολόγηση και ετοιμασία εκθέσεων για αιτήσεις για προτεινόμενες αναπτύξεις καθώς και για Εκθέσεις Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (επιπτώσεις στην υδρομορφολογία, στο περιβάλλον και στην ικανότητα για ασφαλή διοχέτευση πλημμυρικών ροών).
- Συνεχίζονται τα αντιδιαβρωτικά έργα σε τμήμα του ποταμού Βαθιά Λεμεσού μήκους 1,25 χλμ για αντιμετώπιση των κινδύνων πλημμύρας.
- Συνεχίστηκε η συμβολή σε συναντήσεις και σε μελέτες/έργα άλλων Τμημάτων και Φορέων σχετικά με πλημμύρες, υδατορέματα και παρόχθιες περιοχές. Π.χ. ετοιμασία όρων εντολής, αξιολόγηση προσφορών, παρακολούθηση μελετών και εφαρμογής αντιπλημμυρικών έργων/μέτρων σε περιοχές που πλήγηκαν από πλημμύρες και στις κοινότητες που πλήγηκαν από την πυρκαγιά στην περιοχή Σολέας.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Το Τμήμα συμμετέχει συστηματικά σε διάφορες ομάδες εργασίας και καθοδηγητικές επιτροπές/συμβουλευτικές ομάδες, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του Ευρωπαϊκού κεκτημένου.

Κατά το 2016 έγινε σημαντική εργασία στον τομέα της εναρμόνισης και της παρακολούθησης των υποχρεώσεων της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μεταξύ άλλων δράσεων, ολοκληρώθηκε η εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/80/ΕΕ της ΕΕ, της 20ης Ιουνίου 2014, για την τροποποίηση του παραρτήματος II της Οδηγίας 2006/118/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση. Η εναρμόνιση ολοκληρώθηκε με το περί Τροποποίησης του Παραρτήματος II των περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Προστασία των Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση και την Υποβάθμιση) Κανονισμών του 2009, Διάταγμα του 2016, το οποίο δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 10/6/2016 (Κ.Δ.Π. 182/2016).

Οδηγία – Πλαίσιο περί Υδάτων (2000/60/ΕΚ)

Για την σταδιακή εφαρμογή του 1^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ), του Σχεδίου Διαχείρισης της Ξηρασίας (ΣΔΞ) και του σχετικού Προγράμματος Μέτρων (ΠΜ), βρίσκονται σε εξέλιξη συμβάσεις όπως η «Παροχή υπηρεσιών για τον σχεδιασμό και την επίβλεψη της υλοποίησης των έργων υδρομορφολογικής αποκατάστασης και αποκατάστασης των παρόχθιων ζωνών στους ποταμούς Γερμασόγειας, Πεντάσχοινου και Κούρη». Για τη συνέχιση της παρακολούθησης των λιμναίων υδατινών συστημάτων και της βιολογικής παρακολούθησης ποταμών μετά το 2017, ετοιμάζεται σχετική προκήρυξη σύμβασης.

Για την Αναθεώρηση του 1^{ου} ΣΔΛΑΠ και την ετοιμασία του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ ολοκληρώθηκαν για την περίοδο 2016-2020 με επιτυχία, οι πιο κάτω δράσεις:

- Δημόσια διαβούλευση για το προσχέδιο Διαχείρισης Υδάτων και σχετικές εκθέσεις.
- 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ), το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7 Οκτωβρίου 2016.
- Πρόγραμμα Μέτρων ΣΔΛΑΠ και Αξιολόγηση του Προγράμματος Μέτρων.
- Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Ξηρασίας.
- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ, για την οποία εκδόθηκε θετική γνωμάτευση από την Περιβαλλοντική Αρχή στις 11 Μαΐου 2016.
- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων διαβούλευσης.
- Το 2^ο ΣΔΛΑΠ υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άρχισε η διαδικασία υποβολής στοιχείων στη βάση δεδομένων WISE.

Αναφορικά με την εφαρμογή άλλων συναφών Οδηγιών, ολοκληρώθηκαν οι συμβάσεις:

- Ανάλυση και αξιολόγηση δειγμάτων του Βιολογικού Ποιοτικού Στοιχείου «φυτοπλαγκτόν» σε ταμιευτήρες νερού.
- Προσδιορισμός συνθηκών αναφοράς σε λιμναία υδάτινα σώματα.

Στα πλαίσια της συγχρηματοδότησης υδατικών έργων από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες κλεισίματος του έργου: «Μελέτες για την εφαρμογή των άρθρων 9, 11, 13, 14 και 15 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας Πλαίσιο περί Υδάτων 2000/60/ΕΚ», κάτω από τον Άξονα Προτεραιότητας «Βασικές Υποδομές στον Τομέα του Περιβάλλοντος και της Ενέργειας» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα 2007 – 2013» και εκδόθηκε απόφαση ολοκλήρωσης του έργου στις 22 Δεκεμβρίου 2016.

Σε ότι αφορά την εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων, άρχισε ο εμπλουτισμός του υδροφορέα Ακρωτηρίου, με ανακυκλωμένο νερό τριτοβάθμιας επεξεργασίας που παράγεται από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας, μέσω δεξαμενών εμπλουτισμού στην κοίτη του ποταμού Κούρη. Παρόμοια, συνεχίστηκε ο εμπλουτισμός του υδροφορέα Έζουσας με νερό που παράγεται από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου, μέσω δεξαμενών εμπλουτισμού στην κοίτη του ποταμού Έζουσας.

Σε στενή συνεργασία με το Τμήμα Δασών, ολοκληρώθηκε το έργο υδρομορφολογικής αποκατάστασης και αποκατάστασης των παρόχθιων ζωνών του ποταμού Πεντάσχοινου στην περιοχή Λευκάρων. Πρόκειται για διεύρυνση της κοίτης του ποταμού και εξάλειψη ασυνεχειών που εμπόδιζαν την ανάπτυξη παραρεμάτιας βλάστησης. Για την επαναφορά του ποταμού στην αρχική του μορφή αφαιρέθηκαν τα ξενικά είδη και φυτεύτηκαν 650 δενδρύλλια από ιθαγενή είδη δέντρων και θάμνων που ευδοκούν στην περιοχή.

Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την Επεξεργασία των Αστικών Λυμάτων

Συνεχίστηκε η υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την Επεξεργασία των Αστικών Λυμάτων για οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό μεγαλύτερο από 2.000 άτομα, με δράσεις που αφορούν, τόσο τον προγραμματισμό των συναφών έργων όσο και την κατασκευή τους. Σε ότι αφορά τον προγραμματισμό:

- Ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε η Έκθεση του Νέου Προγράμματος Εφαρμογής της Κύπρου (ΠΕ – 2014), όπως προβλέπεται από το Άρθρο 17 της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία αστικών λυμάτων, με έτος αναφορά το 2014, και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 30/06/2016.
- Συνεχίστηκε η προώθηση του προγράμματος υλοποίησης των αποχετευτικών έργων σε περιφερειακούς οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό μεγαλύτερο από 2.000 από τα Αστικά Συμβούλια Αποχετεύσεων εκ μέρους του ΤΑΥ. Έγινε παρακολούθηση των συμβολαίων και οι πληρωμές βάσει του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

- Συνεχίστηκε η υλοποίηση της Σύμβασης που αφορά το σχεδιασμό, κατασκευή και λειτουργία, για περίοδο 10 ετών, του σταθμού επεξεργασίας οικιακών βοθρολυμάτων, βιομηχανικών αποβλήτων, περίσσειας υγρής λάσπης και στραγγισμάτων στην περιοχή Βατί της Επαρχίας Λεμεσού.
- Συνεχίστηκε η παροχή τεχνικών συμβουλών σε σχέση με αποχετευτικά προβλήματα σε αγροτικές κοινότητες με ισοδύναμο πληθυσμό μικρότερο από 2.000 άτομα.

Επίσης, στα πλαίσια της συγχρηματοδότησης Αποχετευτικών Έργων από κοινοτικούς πόρους, τα έργα «Αποχετευτικό Σύστημα Συμπλέγματος Κοκκινοχωριών», «Αποχετευτικό Σύστημα Δήμου Αθηνού» και «Αποχετευτικό Σύστημα Συμπλέγματος Σολέας» εγκρίθηκαν για να ενταχθούν ως έργα «γέφυρα» για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020. Ήδη για τα έργα «Αποχετευτικό Σύστημα Δήμου Αθηνού» και «Αποχετευτικό Σύστημα Συμπλέγματος Σολέας» εκδόθηκε απόφαση ένταξης.

Συνεχίστηκε επίσης η υλοποίηση και η διαχείριση (προγραμματισμός, προϋπολογισμοί και προβλέψεις απορρόφησης, παρακολούθηση προόδου, τήρηση διαδικασιών/κανονισμών, εκπαίδευση) για τα τέσσερα συγχρηματοδοτούμενα έργα αποχετευτικών συστημάτων: Σύμπλεγμα Αστρομερίτη–Περιστερώννας–Ακακίου, Δήμος Αθηνού, Σύμπλεγμα Σολέας και Σύμπλεγμα Κοκκινοχωριών. Το έργο του Συμπλέγματος Αστρομερίτη–Περιστερώννας –Ακακίου ολοκληρώθηκε και το σύστημα τέθηκε σε λειτουργία. Επίσης, έγινε το κλείσιμο της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση αποχετευτικών έργων και σταθμών επεξεργασίας λυμάτων:

- Βρίσκονται σε εξέλιξη είκοσι συμβόλαια λειτουργίας και συντήρησης βιολογικών σταθμών και αντλιοστασίων λυμάτων σε στρατόπεδα και κοινότητες.
- Ολοκληρώθηκε η μελέτη του δικτύου συλλογής λυμάτων στην περιοχή Σολέας. Στις κοινότητες Σινά Όρος, Καλλιάνα, Τεμβριά και Κοράκου το αποχετευτικό δίκτυο βρίσκεται υπό κατασκευή.
- Ολοκληρώθηκε η κατασκευή του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων Αστρομερίτη και ο Σταθμός τέθηκε σε λειτουργία. Επίσης σύντομα θα ολοκληρωθούν οι κατασκευαστικές εργασίες για το Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων στην Αθηνού.

Οδηγία 2007/60/ΕΚ για τη Διαχείριση και Αξιολόγηση των Κινδύνων Πλημμύρας

Στα Πλαίσια εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (οι περί Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αντιμετώπισης των Κινδύνων Πλημμύρας Νόμοι) διεκπεραιώθηκαν οι ακόλουθες ενέργειες:

- Ολοκληρώθηκε το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της Κύπρου (ΣΔΚΠ) και το Πρόγραμμα Μέτρων του ΣΔΚΠ που στόχο έχουν την πρόληψη και μείωση του κινδύνου πλημμύρας στη χώρα και συνεχίστηκε η ενημέρωση των πολιτών για το θέμα.
- Έγινε υδρολογική αξιολόγηση των περιοχών που πλήγηκαν από πλημμύρες το 2016.
- Συνεχίστηκε η διαχείριση/επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων που αφορά πλημμυρικά φαινόμενα.
- Συνεχίστηκε ο συμβουλευτικός ρόλος σε άλλα Τμήματα και φορείς για την πρόληψη και προστασία των πολιτών, των περιουσιών και του περιβάλλοντος από πλημμύρες.

Άλλες Διεθνείς Συνεργασίες

Εκτός από τη δράση του σε θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη συνεργασία του με τα Κράτη Μέλη, το Τμήμα στοχεύει και στην ενδυνάμωση των εθνικών, διεθνών και περιφερειακών

συνεργασιών για αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων στον τομέα της διαχείρισης των υδάτων και στην ενίσχυση της γνώσης σε θέματα έρευνας και ανάπτυξης καινοτόμων τεχνολογιών, μέσω προώθησης συνεργασιών. Στα πλαίσια αυτά, έχει υπογραφεί στις 28 Ιανουαρίου 2016, Μνημόνιο συναντίληψης μεταξύ Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ, στον τομέα των υδάτινων πόρων.

Παράλληλα, το Τμήμα παρακολουθεί τις εξελίξεις αναφορικά με την πρωτοβουλία «Ένωση για τη Μεσόγειο - Νερό» η οποία καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για το νερό στην περιοχή της Μεσογείου.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Για υλοποίηση του έργου του, το Τμήμα προβαίνει σε προκήρυξη διαγωνισμών και ανάθεση συμβάσεων, σύμφωνα με τη νενομισμένη διαδικασία (ετοιμασία των εγγράφων διαγωνισμού, δημοσίευση προκήρυξης και διάθεση εγγράφων του διαγωνισμού, παροχή διευκρινίσεων και συμπληρωματικών πληροφοριών επί των εγγράφων, μετά την υποβολή των προσφορών γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων, ανάθεση της σύμβασης και πρόσκληση για υπογραφή της συμφωνίας, ετοιμασία των εγγράφων σύμβασης και δημοσίευση της ανάθεσης της σύμβασης).

Κατά το 2016 ετοιμάστηκαν έγγραφα και προκηρύχθηκαν διαγωνισμοί για:

- την προμήθεια σωλήνων από ελατό χυτοσίδηρο, μέσω της Συμφωνίας Πλαίσιο που έχει υπογράψει το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας για το ΚΥΕ χαμηλών χωριών Πάφου, την υδατοπρομήθεια της ανατολικής περιοχής Λεμεσού και τον αγωγό αφαλάτωσης Βασιλικού προς Λευκωσία,
- την προμήθεια υλικών για τις ανάγκες των διυλιστηρίων (Υγρού ποχλωριώδους Νατρίου (NaOCl) και Στερεού Χλωριούχου νατρίου),
- την παροχή υπηρεσιών Λειτουργίας και Συντήρησης, για πέντε χρόνια, του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων και των Αντλιοστασίων στο Λυθροδόνα,
- την παροχή υπηρεσιών ενός μηχανικού για την υλοποίηση του έργου “Αποκατάσταση χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) της επαρχίας Λεμεσού” και ενός πολιτικού μηχανικού για την επίβλεψη κατασκευής των δικτύων συλλογής λυμάτων του έργου “Αποχετευτικό Σύστημα του Συμπλέγματος Σολέας”.

Ετοιμάστηκαν έγγραφα και προκηρύχθηκαν διαγωνισμοί για την εκτέλεση των έργων:

- Σχεδιασμός, προμήθεια, κατασκευή και εγκατάσταση, 3 υδατοδεξαμενών από GLS στον Κοκκινόκρεμμο για τις υδρευτικές ανάγκες της Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου.
- Κατασκευή αποχετευτικού δικτύου στην Ευρύχου, Λινού και Φλάσου,
- Κατασκευή δεξαμενής από οπλισμένο σκυρόδεμα στην Τεμπριά,
- Εγκατάσταση αγωγού μεταφοράς νερού από την αφαλάτωση Βασιλικού (τμήμα Ζύγι – Χοιροκοιτία),
- Εκτέλεση εργασιών επισκευής, συντήρησης και αναβάθμισης του κτιρίου των αντλιοστασίων Κοκκινόχωριών.

Επίσης, ετοιμάστηκαν έγγραφα και προκηρύχθηκαν διαγωνισμοί για την εκπόνηση των μελετών για τα αντλιοστάσια στην Ανθούπολη και τις υδατοδεξαμενές αποθήκευσης ανακυκλωμένου νερού στην Βαθειά Γωνιά.

Ετοιμάστηκαν έγγραφα και προκηρύχθηκαν διαγωνισμοί για: την προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος φίλτρων ενεργού άνθρακα για το διυλιστήριο Κανναβιούς και για την προμήθεια ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, όπως: υδρομετρητές και ηλεκτροτουρπίνες.

Έχει επίσης γίνει εκπαίδευση λειτουργών του Τμήματος σε θέματα που αφορούν την ετοιμασία εγγράφων διαγωνισμού και την προκήρυξη διαγωνισμών χρησιμοποιώντας τις συνοπτικές

διαδικασίες και τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης, μέσω παρουσιάσεων και έκδοσης σχετικών εντύπων, καθώς και σε θέματα που αφορούν παραγγελίες υλικών μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του Γενικού Λογιστηρίου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΣΙΜΟΣ - ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Είναι σε εξέλιξη ο προγραμματισμός και η αξιολόγηση της βιωσιμότητας νέων έργων υποδομής συνολικής αξίας €114 εκ. όπως:

- Χρήση Ανακυκλωμένου Νερού Δυτικής Λευκωσίας (Α΄ και Β΄ Φάση): Το έργο αποτελείται από δεξαμενή χειμερινής αποθήκευσης νερού στην Ανθούπολη, αρδευτικά δίκτυα και αντλιοστάσια. Άρχισε και συνεχίζεται η κατασκευή της δεξαμενής σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2017.
- Χρήση Ανακυκλωμένου Νερού Λεμεσού: Το έργο αφορά την κατασκευή δεξαμενής χειμερινής αποθήκευσης στην ανατολική Λεμεσό και διάθεσης ανακυκλωμένου νερού που παράγεται στη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων Μονής.
- Ικανοποίηση υδρευτικών αναγκών στην ευρύτερη περιοχή Λευκωσίας (αγωγός Βασιλικού-Λευκωσίας): Ολοκληρώθηκε η Μελέτη Σκοπιμότητας του έργου και υπογράφηκε συμφωνία χρηματοδότησης με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την παραχώρηση δανείου ύψους 40εκ. ευρώ.
- Ενίσχυση υδατοπρομήθειας στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου: Το έργο περιλαμβάνει τη μελέτη και κατασκευή αγωγών, αντλιοστασίων και δεξαμενών από τη μονάδα αφαλάτωσης Δεκέλειας προς το ύψωμα Κοκκινόκρεμμος. Προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την μελέτη / κατασκευή των δεξαμενών GLS του έργου.
- Χρήση ανακυκλωμένου Λάρνακας: Πρόκειται για φράγμα χειμερινής αποθήκευσης νερού στην Τερσεφάνου και συναφών έργων υποδομής. Η μελέτη άρχισε και συνεχίζεται εντός χρονοδιαγραμμάτων.
- Νέο αντλιοστάσιο πόσιμου νερού στην Τερσεφάνου: Ετοιμάζονται όροι εντολής για την προκήρυξη διαγωνισμού για το νέο αντλιοστάσιο Τερσεφάνου.
- Αντιπλημμυρικά φράγματα Αραδίππου: Ολοκληρώθηκε η μελέτη των αρδευτικών δικτύων της περιοχής αναδασμού και ετοιμάζονται Όροι Εντολής για έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών του φράγματος Καμμίση.

Είναι σε εξέλιξη η κατασκευή έργων υποδομής αξίας €166,15 εκ., με κυριότερα τα ακόλουθα:

- Δεξαμενή ανακυκλωμένου νερού στην Ανθούπολη: Συνεχίζεται η κατασκευή σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2017.
- Ικανοποίηση υδρευτικών αναγκών στην ανατολική Λεμεσό: Κατασκευή συναφών έργων για τη μεταφορά αφαλατωμένου νερού από την αφαλάτωση Βασιλικού. Οι κατασκευαστικές εργασίες συνεχίζονται βάσει του χρονοδιαγράμματος.
- Υδατοπρομήθεια ευρύτερης περιοχής Λεμεσού: Τροφοδοσία των περιστατικών περιοχών από την αφαλάτωση Επισκοπής.
- Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Χαμηλών Χωριών Πάφου: Ολοκληρώθηκε η προμήθεια μέρους του αγωγού.
- Αρδευτικό Έργο Σολέας: Οι κατασκευαστικές εργασίες συνεχίζονται. βάσει του χρονοδιαγράμματος.
- Αρδευτικό Έργο Λυμπιών: Άρχισε η τοποθέτηση του κεντρικού αγωγού μεταφοράς.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ολοκληρώθηκε το Στρατηγικό Σχέδιο του ΤΑΥ για την περίοδο 2017-2019 Αναλύθηκαν οι Στρατηγικοί Στόχοι, οι Δραστηριότητες και Δράσεις του Τμήματος για την πιο πάνω περίοδο και καθορίστηκαν οι Δείκτες Επίδοσης και Απόδοσης.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΝΕΡΟΥ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Το ΤΑΥ έχει την ευθύνη της διαχείρισης, λειτουργίας και συντήρησης των Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (ΚΥΕ) στα πλαίσια εφαρμογής της εκάστοτε υδατικής πολιτικής. Στα ΚΥΕ περιλαμβάνονται υδατικές εγκαταστάσεις όπως φράγματα, διυλιστήρια νερού, κυβερνητικές γεωτρήσεις, συστήματα άντλησης, κεντρικές δεξαμενές, αγωγοί μεταφοράς νερού, αρδευτικά δίκτυα κ.λπ. Από τα ΚΥΕ εξυπηρετούνται οι ανάγκες πόσιμου νερού (μέσω των κυβερνητικών συστημάτων υδατοπρομήθειας) και νερού άρδευσης (μέσω των κυβερνητικών αρδευτικών έργων) στις καθορισμένες ωφελούμενες περιοχές.

Κυβερνητικά Συστήματα Υδατοπρομήθειας

Το νερό ύδρευσης που παράγεται από τα διυλιστήρια πόσιμου νερού και τις μονάδες αφαλάτωσης, διοχετεύεται στις υδατοδεξαμενές 180 Τοπικών Αρχών (συμβούλια υδατοπρομήθειας, δήμοι και κοινότητες) που έχουν τη ευθύνη διανομής του στους καταναλωτές. Το 2016, η συνολική παραγωγή πόσιμου νερού από τα διυλιστήρια νερού και τις μονάδες αφαλάτωσης ανήλθε στα 94,7 ΕΚΜ (εκατομ. κυβ. μέτρα) σε σχέση με 74,9 ΕΚΜ το 2015.

Στην Κύπρο υπάρχουν έξι διυλιστήρια νερού, όπου διυλίζεται νερό από τα φράγματα. Πρόκειται για τα διυλιστήρια Τερσεφάνου, Κόρνου, Χοιροκοιτίας, Λεμεσού, Ασπρόκρεμμου και Κανναβιούς. Λόγω των χαμηλών αποθεμάτων νερού στα φράγματα στις αρχές του 2016, μειώθηκε η παραγωγή νερού από τα διυλιστήρια αυτά στο ελάχιστο και παράλληλα αυξήθηκε η παραγωγή από τις αφαλατώσεις. Κατά το 2016, λειτούργησαν όλα τα διυλιστήρια, εκτός αυτού της Χοιροκοιτίας. Η συνολική παραγωγή ανήλθε στα 26,0 ΕΚΜ, σε σχέση με 36,8 ΕΚΜ το 2015.

Λειτουργούν επίσης δύο ταχυδιυλιστήρια νερού, της Ταμασού και της Κλήρου. Το ταχυδιυλιστήριο Ταμασού τροφοδοτεί με πόσιμο νερό τις κοινότητες Επισκοπειό, Ψημολόφου, Πέρα Ορεινής και Καμπιά. Το ταχυδιυλιστήριο Κλήρου τροφοδοτεί τις κοινότητες Κλήρου, Μαλούντα και Αρεδιού και το στρατόπεδο Τάσου Μάρκου. Η συνολική παραγωγή των ταχυδιυλιστηρίων κατά το 2016, ανήλθε στα 477.560 ΚΜ, σε σχέση με 377.990 ΚΜ το 2015.

Επιπρόσθετα, λειτουργεί κινητή μονάδα αφαίρεσης Αρσενικού από τη γέωτρωση της κοινότητας Μάμμαρι. Τίθεται σε λειτουργία όταν υπάρχει ανάγκη επιπρόσθετων ποσοτήτων για υδροδότηση της κοινότητας, κυρίως κατά τη θερινή περίοδο. Η συνολική παραγωγή της μονάδας κατά το 2016, ανήλθε στα 46.370 ΚΜ, σε σχέση με 18.550 ΚΜ το 2015.

Κατά το 2016, συνεχίστηκε η διαχείριση των συμβάσεων των μονάδων αφαλάτωσης Δεκέλειας, Επισκοπής, Βασιλικού και Λάρνακας. Η παραγωγή τους καθορίζεται στο σενάριο κατανομής των υδατικών αποθεμάτων, το οποίο εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Η συνολική παραγωγή αφαλατωμένου νερού κατά το 2016, ανήλθε στα 68,7 ΕΚΜ, σε σχέση με 38,1 ΕΚΜ το 2015.

Κατά το 2016, συνεχίστηκε η λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων του ΤΑΥ που προμηθεύουν με πόσιμο νερό τις τοπικές αρχές υδατοπρομήθειας. Επίσης, αντιμετωπίστηκαν περιστατικά βλαβών και εξετάστηκαν παράπονα που σχετίζονται με την προμήθεια πόσιμου νερού, εξετάστηκαν αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικών αδειών και έγιναν υποδείξεις εγκαταστάσεων του Τμήματος σε κυβερνητικές υπηρεσίες και ιδιώτες, στα πλαίσια υλοποίησης

αναπτύξεων. Επίσης συνεχίστηκε η δειγματοληψία και αξιολόγηση αναλύσεων για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού πριν τη παράδοση του στις υδατοδεξαμενές των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας, Δήμων και Κοινοτήτων.

Κυβερνητικά Αρδευτικά Δίκτυα

Κατά τη διάρκεια του 2016, η συνολική παροχή νερού άρδευσης στις περιοχές που αρδεύονται από τα Κυβερνητικά Αρδευτικά Έργα ανήλθε στα 61,1 ΕΚΜ, από τα οποία 42,6 ΕΚΜ, προήλθαν από νερό των φραγμάτων, 6,7 ΕΚΜ, από γεωτρήσεις και 11,8 ΕΚΜ, από ανακυκλωμένο νερό τριτοβάθμιας επεξεργασίας.

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 2016 καταρτίστηκε το σενάριο κατανομής νερού άρδευσης από τα ΚΥΕ, κατόπιν διαβούλευσης με τις αγροτικές οργανώσεις. Το σενάριο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού συζητήθηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Υδάτων σύμφωνα με τον περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμο. Το σενάριο εφαρμόστηκε και παρακολουθείτο σε όλη τη διάρκεια της αρδευτικής περιόδου, με συνεχή και πολυδιάστατη εργασία η οποία εκτελείται από τα επαρχιακά γραφεία του ΤΑΥ, με στόχο την, όσο το δυνατό, τήρηση του σεναρίου κατανομής των διαθέσιμων ποσοτήτων νερού άρδευσης.

Σε ότι αφορά το υδατικό ισοζύγιο στα ΚΥΕ, συνεχίστηκε η καθημερινή καταγραφή και αξιολόγηση των εισροών στα φράγματα. Τα δεδομένα αυτά αξιοποιούνται και γίνεται ο σχετικός ισολογισμός, λαμβανομένων υπόψη των αποθεμάτων, καταναλώσεων, εξάτμισης και απωλειών. Σχετική ημερήσια ενημερωτική κατάσταση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος καθημερινά.

Στα πλαίσια της συνεργασίας με το Υπουργείο Εσωτερικών, το ΤΑΥ συνέχισε και το 2016 να συμβάλει στην προσπάθεια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούνται στα Αρδευτικά Τμήματα από την εφαρμογή της Νομοθεσίας περί Κρατικών Ενισχύσεων.

Σημαντική εργασία, με πληθώρα ενεργειών και παρεμβάσεων, αποτελεί η εργασία συντήρησης του κεντρικού αγωγού του Νότιου Αγωγού και όλων των εγκαταστάσεων του έργου, με βάση συγκεκριμένο πρόγραμμα. Επίσης η παρακολούθηση του, για την σωστή λειτουργία και ασφάλεια του, αφού αποτελεί την κεντρική αρτηρία υδροδότησης των περιοχών Λεμεσού, Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου. Παρόμοια, συνεχίστηκε η επίβλεψη λειτουργίας και συντήρησης των φραγμάτων και όλης της υποδομής των υδατικών έργων.

Για την εφαρμογή της πολιτικής δημιουργίας γηπέδων γκολφ και άλλων μεγάλων αναπτύξεων, το ΤΑΥ συνέχισε να συμβάλει στην αξιολόγηση των αιτήσεων για χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας σε ότι αφορά την υδροδότηση καθώς και άλλα θέματα της αρμοδιότητάς του. Στα πλαίσια αυτά έγινε επίσης αξιολόγηση των συναφών εκθέσεων εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Τιμολόγηση Νερού και Καθυστερημένα Έσοδα

Κατά το 2016 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εφαρμογής των προνοιών της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ σχετικά με τις πολιτικές τιμολόγησης νερού. Αφού έγιναν οι αναγκαίες διεργασίες (εκτίμηση κόστους, προτάσεις για τα τέλη, διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συζήτηση στη ΣΕΔΥ) τα νέα τέλη νερού εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 21 Δεκεμβρίου 2016, με τους περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Δικαιώματα, Τέλη ή άλλα Χρηματικά Ανταλλάγματα) Κανονισμούς του 2016 (ΚΔΠ48/2016). Περιλαμβάνουν την αναθεώρηση των τελών παροχής νερού ύδρευσης και άρδευσης από τα ΚΥΕ και εισαγάγουν τα τέλη περιβάλλοντος και εξάντλησης του φυσικού πόρου, τα οποία εφαρμόζονται για πρώτη φορά και αφορούν, τόσο την παροχή νερού από ΚΥΕ όσο και την απόληψη νερού από ιδιωτικές γεωτρήσεις ή επιφανειακές πηγές.

Στο μεταξύ, συνεχίστηκε η τιμολόγηση του νερού ύδρευσης και άρδευσης που παρέχεται από τα ΚΥΕ, με την καταγραφή και χρέωση της κατανάλωσης, σύμφωνα με τα ισχύοντα τέλη.

Η διαδικασία για την είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών κατανάλωσης νερού ύδρευσης και άρδευσης και για την απόρριψη βιομηχανικών αποβλήτων στο σταθμό επεξεργασίας οικιακών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων Βαθείας Γωνίας, αποτελεί συνεχή προσπάθεια του ΤΑΥ. Για το σκοπό αυτό συνεχίστηκε η συνεργασία με την Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των οφειλετών. Επίσης, έχει τεθεί σε εφαρμογή η συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, κατά την οποία οι ενδιαφερόμενοι οφειλέτες-γεωργοί αιτούνται γραπτώς τη χρήση των δικαιωμάτων τους από τις γεωργικές επιδοτήσεις, για αποπληρωμή των οφειλών τους προς στο ΤΑΥ.

Σε ότι αφορά τις τοπικές αρχές υδατοπρομήθειας που διατηρούν καθυστερημένες οφειλές για αγορά πόσιμου νερού από το ΤΑΥ, συνεχίστηκε η προσπάθεια ενεργοποίησης των τοπικών αρχών-οφειλετών, σε συνεργασία και με άλλες αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες. Στο πλαίσιο αυτό έχουν υπογραφεί συμφωνίες με αρκετές κοινότητες και δήμους, για αποπληρωμή των παλαιών οφειλών τους με δόσεις.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Το 2016 στα πλαίσια της μεταφοράς αρμοδιοτήτων από τον Υπουργό Εσωτερικών στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, βάσει του σχετικού Νόμου Ν3/2016 και κατόπιν Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 79.302, ανατέθηκε στο ΤΑΥ ο ρόλος του Τεχνικού Συμβούλου των επαρχιακών Συμβουλίων Εκμετάλλευσης των Χώρων Διάθεσης Στερεών Αποβλήτων. Στα πλαίσια των νέων καθηκόντων του, το ΤΑΥ θα προωθήσει την υλοποίηση όλων των νέων κατασκευαστικών έργων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων που αναφέρονται στην Εθνική «Στρατηγική Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015-2021», η οποία εγκρίθηκε με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 79.717 και ημερ. 5/11/2015. Στα πλαίσια αυτά, οι αρμοδιότητες του Τμήματος περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

- Κλείσιμο των δύο ενεργών χωματερών, στο Βατί και στον Κοτσιάτη.
- Αποκατάσταση όλων των ανενεργών χωματερών στις Επαρχίες Λεμεσού και Λευκωσίας.
- Αναβάθμιση του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (ΧΥΤΑ) Πάφου σε Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Πάφου.
- Πύκνωση του Δικτύου Πράσινων Σημείων.
- Αναβάθμιση της ΟΕΔΑ Κόσιης.
- Τεχνική στήριξη στα επαρχιακά Συμβούλια για την ανάληψη της εύρυθμης λειτουργίας των έργων υποδομής από μέρους τους.

Πιο κάτω αναφέρονται οι ενέργειες που έγιναν εντός του 2016, σε σχέση με την προώθηση υλοποίησης της απαιτούμενης υποδομής για τη διαχείριση των στερεών δημοτικών αποβλήτων.

Καταρχήν συστάθηκε η νέα Υπηρεσία Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΤΑΥ και οργανώθηκε σταδιακά, για τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων της από το Υπουργείο Εσωτερικών, αρχίζοντας με την συλλογή μεγάλου όγκου πληροφοριών από παλαιές και νέες συμβάσεις, την ενημέρωση για τα τρέχοντα θέματα και ευρωπαϊκές υποχρεώσεις του κράτους, την ιεράρχηση προτεραιοτήτων δημιουργίας έργων υποδομής και την επίλυση των τρεχόντων και απρόβλεπτων γεγονότων και απορρεόντων σημαντικών εκκρεμοτήτων.

Ως προς την επίλυση των τρεχόντων απρόβλεπτων γεγονότων, συντάχθηκαν τα έγγραφα και οι όροι κλειστού Διαγωνισμού (ΤΑΥ16/2016) και προκηρύχθηκε ο Διαγωνισμός για την

«Προσωρινή Διαχείριση της Ολοκληρωμένης Εγκατάστασης Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Κόσιης.

Συντάχθηκαν τα έγγραφα και οι όροι, προκηρύχθηκε ο σχετικός Διαγωνισμός (ΤΑΥ13/2016) και ανατέθηκε η Σύμβαση για την «Παροχή Υπηρεσιών ενός Μηχανικού για το συντονισμό της Συγχρηματοδότησης του έργου Αποκατάσταση ΧΑΔΑ Λεμεσού» τον Σεπτέμβριο του 2016. Επίσης, συντάχθηκαν τα έγγραφα και οι όροι Διαγωνισμού για:

- την «Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων για ετοιμασία μελετών, εγγράφων διαγωνισμού για την κατασκευή Αποκατάστασης ΧΑΔΑ Επαρχίας Λεμεσού» (συμπεριλαμβανομένου του ΧΑΔΑ στο Βατί),
- την «Παροχή Υπηρεσιών ενός Μηχανικού για το συντονισμό της συγχρηματοδότησης του έργου Αποκατάσταση ΧΑΔΑ Λευκωσίας»,
- την «Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων για ετοιμασία μελετών, εγγράφων διαγωνισμού για την κατασκευή Αποκατάστασης ΧΑΔΑ Επαρχίας Λευκωσίας» (συμπεριλαμβανομένου του ΧΑΔΑ στον Κοτσιάτη).

Εξασφαλίστηκαν εγκρίσεις και πιστώσεις από τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης για τη συγχρηματοδότηση των δύο έργων Αποκατάστασης ΧΑΔΑ Επαρχίας Λεμεσού και Επαρχίας Λευκωσίας από το Ταμείο Συνοχής, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξης 2014-2020.

Επίσης, παραχωρήθηκε τεχνική υποστήριξη στο Συμβούλιο Εκμετάλλευσης Πάφου για την αξιολόγηση προσφορών του Διαγωνισμού ΧΥΤΑ 01/2016 για τη Διαχείριση και Λειτουργία του ΧΥΤΑ Πάφου για 2 χρόνια και έγινε ενημέρωση και παρακολούθηση της κατασκευής του Δικτύου Πράσινων Σημείων από το Υπουργείο Εσωτερικών και έναρξη προετοιμασίας αναγνωριστικής μελέτης για το έργο «Πύκνωση Δικτύου Πράσινων Σημείων».

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

Στα πλαίσια του θεσμού της ενδομηματικής επιμόρφωσης κατά το 2016, διοργανώθηκαν 7 σειρές προγραμμάτων, με 102 συμμετέχοντες. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα και διαλέξεις αφορούσαν Νομοθετικά προγράμματα και εργαστήρια επικοινωνίας.

Η ηλεκτρονική υποδομή του Τμήματος περιλαμβάνει σημαντικά εξειδικευμένα μηχανογραφημένα συστήματα σχετικά με τις εργασίες του και επίσης γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών (GIS). Όλο σχεδόν το προσωπικό έχει πρόσβαση στα εσωτερικά αρχεία κοινής χρήσης του δικτύου, καθώς και στο διαδίκτυο και στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Παρά τους περιορισμένους πόρους και τον περιορισμένο αριθμό σε εξειδικευμένο προσωπικό, γίνεται προσπάθεια για τεχνική υποστήριξη σε καθημερινή βάση, και για αναβάθμιση των λογισμικών και του εξοπλισμού.

Γίνεται καθημερινή ενημέρωση της ιστοσελίδας του Τμήματος, με πληροφορίες για το υδατικό ισοζύγιο, τους υδατικούς πόρους, το περιβάλλον, τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, τη σχετική Κυπριακή Νομοθεσία, τα μέτρα εξοικονόμησης νερού κ.α. Επιπρόσθετα, η ιστοσελίδα προσφέρεται στους ενδιαφερόμενους πρόσβαση σε πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία καθώς και τρόπος επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ

Η καλλιέργεια υδατικής συνείδησης αποσκοπεί στην εξοικονόμηση και ορθολογική χρήση του νερού καθώς και στην προώθηση μέτρων για μείωση της κατανάλωσης νερού στη γεωργία και στα νοικοκυριά. Για τον σκοπό αυτό, κατά τη διάρκεια του 2016, το Τμήμα διοργάνωσε και συμμετείχε σε διάφορες εκδηλώσεις, διαλέξεις, φεστιβάλ, πορείες και διαγωνισμούς.

Επιπρόσθετα, έλαβε μέρος σε σχετικές Εκθέσεις και σε άλλες οργανωμένες εκδηλώσεις. Επίσης, σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, προχώρησε στην εκτύπωση εντύπων, με θέμα την εξοικονόμηση του νερού.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Κατά τη διάρκεια του 2016, πραγματοποιήθηκε επιτυχώς ο ετήσιος έλεγχος του Χημείου από τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Ποιότητας για σκοπούς διατήρησης της διαπίστευσης. Πραγματοποιήθηκαν χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις καθώς και έλεγχος των αποτελεσμάτων για κάλυψη των αναγκών διαφόρων υπηρεσιών του Τμήματος. Συγκεκριμένα, διενεργήθηκαν αναλύσεις σε δείγματα νερού ως ακολούθως:

- Χημικές αναλύσεις σε δείγματα αφαλατωμένου νερού από τις μονάδες αφαλάτωσης Δεκέλειας, Λάρνακας, Επισκοπής και Βασιλικού και σύγκριση των αποτελεσμάτων με τα όρια του εκάστοτε Συμβολαίου.
- Χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις σε δείγματα επιφανειακού και επεξεργασμένου νερού από τα διυλιστήρια νερού (Τερσεφάνου, Λεμεσού, Ασπρόκρεμμου, Κανναβιού, Κόρνου) και από τα Ταχυδιυλιστήρια Νερού Ταμασού και Κλήρου και έλεγχος των αποτελεσμάτων σύμφωνα με την Οδηγία 98/83/ΕΚ και τον περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης Νόμο 87(Ι)/2001.
- Χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις σε δείγματα νερού από τους αγωγούς μεταφοράς πόσιμου νερού και έλεγχος των αποτελεσμάτων σύμφωνα με την Οδηγία 98/83/ΕΚ και τον περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης Νόμο 87(Ι)/2001.
- Χημικές αναλύσεις σε δείγματα νερού των κοινοτικών γεωτρήσεων και πηγών που χρησιμοποιούνται για σκοπούς ύδρευσης παγκύπρια και έλεγχος των αποτελεσμάτων σύμφωνα με την Οδηγία 98/83/ΕΚ και τον περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης Νόμο 87(Ι)/2001.
- Χημικές αναλύσεις σε δείγματα νερού των μικρών φραγμάτων και των μεγάλων πηγών σύμφωνα με τις ανάγκες του Εθνικού Προγράμματος Παρακολούθησης.
- Μικροβιολογικές αναλύσεις σε δείγματα νερού από δίκτυα άρδευσης σύμφωνα με τις ανάγκες του Εθνικού Προγράμματος Παρακολούθησης του Τμήματος Γεωργίας

Παρακολούθηση ποιότητας ανακυκλωμένου νερού

Συνεχίστηκε η διεξαγωγή δειγματοληψιών και η εκτέλεση χημικών και μικροβιολογικών αναλύσεων καθώς και αναλύσεων τοξικότητας στα πλαίσια εφαρμογής του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου, από 35 Σταθμούς Επεξεργασίας Λυμάτων Κοινοτήτων/Δήμων και των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Λευκωσίας, Λάρνακας, Λεμεσού, Πάφου και Παραλιμνίου–Αγίας Νάπας.

Συγκεκριμένα έγιναν αναλύσεις σε 517 δείγματα ανεπεξέργαστων και επεξεργασμένων λυμάτων, θαλάσσιου νερού (Λεμεσού και Λάρνακας), νερού από φράγματα (Πολεμιδιών, Αθαλάσσας και Λυθροδόντα), νερού από ποταμούς (Οβγού, Κακοπετριάς και Πελενδρίου), νερού υδρογεωτρήσεων, εδάφους που αρδεύεται από ανακυκλωμένο νερό, εδάφους στο οποίο διατίθεται λάσπη του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά και λάσπης του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά. Ο συνολικός αριθμός των αναλύσεων ανήλθε σε 4608.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Κατά το 2016 πραγματοποιήθηκαν σημαντικές δράσεις σχετικά με τα θέματα ασφάλειας και υγείας, σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους, τόσο σε ότι αφορά το προσωπικό όσο και τρίτα εμπλεκόμενα άτομα. Μεταξύ άλλων διεξάχθηκαν επιθεωρήσεις σε όλα τα εργοτάξια, εγκαταστάσεις και υποστατικά του Τμήματος και ετοιμάστηκαν σχετικές εκθέσεις. Για καλύτερη εφαρμογή, λειτούργησαν επίσης έντεκα επιτροπές ασφάλειας.

Με σκοπό την ενημέρωση και κατάρτιση και αυτοπροστασία, διοργανώθηκαν πληθώρα μαθημάτων, διαλέξεων, και ημερίδων, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, όπως το ΚΕΠΑ, η αστυνομία, το Τμήμα Δασών, το ΤΕΕ, την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης κ.α. “Εγινε επίσης εκπαίδευση του προσωπικού για θέματα Ασφάλειας και Υγείας και το προσωπικό εφοδιάστηκε με όλα τα απαιτούμενα μέσα ατομικής προστασίας (ιματισμού/υπόδησης, ανιχνευτές αερίων για άτομα τα οποία εργάζονται σε κλειστούς χώρους κ.α.).

Πολύ σημαντικό βήμα θεωρείται επίσης η εκπόνηση Συστήματος Διαχείρισης των Κινδύνων για όλα τα αντλιοστάσια και τα συνεργεία συντήρησης/επιδιόρθωσης βλαβών.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Τα Επαρχιακά Γραφεία του ΤΑΥ αποτελούν την πρώτη γραμμή δράσης σε όλους τους τομείς που αναφέρονται στους στόχους και αρμοδιότητες του Τμήματος. Εκτός από τα γενικότερα διαχειριστικά θέματα, έχουν την ευθύνη για τη λειτουργία και συντήρηση / αναβάθμιση των κυβερνητικών δικτύων διανομής νερού ύδρευσης, άρδευσης και ανακυκλωμένου νερού. Επιπρόσθετα, την εξυπηρέτηση των πολιτών και την παροχή βοήθειας, τόσο σε συμβουλευτικό επίπεδο όσο και με την υλοποίηση έργων υποδομής, στις κοινότητες της επαρχίας τους, όπως αξιοποιήσεις γεωτρήσεων, κατασκευές υδατοδεξαμενών και υδατόπυργων, εγκαταστάσεις αγωγών μεταφοράς και διανομής και κατασκευή αντλιοστασίων. Προχωρούν επίσης στη συντήρησή υποδομών που εντάσσονται σε κτηνοτροφικές περιοχές και στρατόπεδα.

Κατά το 2016 εκτελέστηκε πληθώρα έργων διαφόρων μεγεθών από τα επαρχιακά γραφεία. Επιγραμματικά αναφέρονται 10 έργα στην επαρχία Λάρνακας, πέντε στην επαρχία Αμμοχώστου (λιγότερα σε αριθμό λόγω του περιορισμένου αριθμού κοινοτήτων στις ελεύθερες περιοχές), δεκαεπτά στην επαρχία Πάφου και τριάντα στην επαρχία Λεμεσού. Τα πλείστα από αυτά αφορούν βελτίωση υποδομών υδατοπρομηθειών κοινοτήτων.

Στα Επαρχιακά Γραφεία εξετάζονται επίσης οι αιτήσεις ιδιωτικών αναπτύξεων για πολεοδομικές άδειες χωροταξικών σχεδίων, άδειες οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων, άδειες διαίρεσης γης και παραχώρησης κρατικής γης, καθώς επίσης και αιτήσεις άρδευσης τεμαχίων σε περιοχές αναδασμού. Εξετάζονται τυχών επηρεασμοί των έργων του Τμήματος από αναπτύξεις δικτύων ημικρατικών οργανισμών όπως ΑΗΚ και ΑΤΗΚ. Παράλληλα, είναι οι αποδέκτες των αιτήσεων για άδειες έργου Υδροληψίας και άδειες υδροληψίας, καθώς και αιτήσεων για παραχώρηση νερού από κυβερνητικά αρδευτικά έργα ή έργα διάθεσης ανακυκλωμένου νερού.